

#25

BAK Imre

1. Bak Imre, 2002
(Fotó: Griechisch Tamás)

BAK IMRE (1939)

Álom és valóság | Dream and Reality, 2000

Akril, vászon | Acrylic on canvas, 80 x 120 cm
Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Bak/2000 Álom és valóság

Kezdő ár | Starting price: 4 000 000 Ft / 10 000 EUR
Becsérték: 6 000 000 - 9 000 000 Ft
Estimate: 15 000 - 22 500 EUR

34

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

| Nudelman László gyűjteménye. Kieselbach Galéria, Budapest, 2011. szeptember 21. - október 18.

Bak Imrének jól elkülöníthető, mégis, egymáshoz szervesen kapcsolódó korszakai vannak. Egyszerre próbál az előző időszakok eredményeit megőrizve továbblépni, és - mint mondja - a kor „Zeitgeist”-ét, korszellemét követni. Ezért mindig igyekezett lépést tartani a legújabb trendekkel, valamint tartani a kapcsolatot a fiatalabb művészekkel. A kilencvenes évek végétől, kétezres évek elejétől fogva Bak formái egyszerűsödnek (négyzetekre, téglalapokra, homogén színmezőkre), ezzel párhuzamosan kialakítja a hideg és meleg színek újfajta kombinatorikáját.

A formák elrendezése során (a késő hatvanas évek hard edge korszakához képest) újdonság, a motívum-csoport központba helyezése, és az egyes képelemek fedése, takarása, egymásbajátszása, az egymást fedő síkok rejtett perspektívája. A színek esetében, gyakran az „archaikus” és egészen friss, mai színvilágot vegyíti, felhasználva a color field painting színintenzitáson és színhangulaton alapuló térélményét. Máskor az illuzionisztikus perspektívát Bak úgy teremti meg, hogy (a térmélységet érzékeltető) hideg és meleg színek hagyományos sorrendjét megcseréli.

Ezáltal olyan, a valóság mélyebb szerkezetére rámutató struktúra, képfelület jön létre, ahol az illuzórikus terek, térjátékok mellett megjelenik az idő problematikája, az „utániség-élménye”. Az ezredforduló környékén készült festmények, hol a tájba foglalt város, hol a semmibe nyúló tér képzetét keltik. Bak már a nyolcvanas évektől fest városképeket, melyek az ún. neo-geo irányzat hatását tükrözik. Azonban, míg a korábbi művek jellemzően még valamely realisztikus helyre utalnak (pl. Bilbao, Budaörs, München, New York), addig a több mint egy évtizeddel később készült városi tájak épített

2. Giorgio Morandi: *Landscape, 1942*
The MET, New York, Zanichelli Editore, Bologna © 2008
Artists Rights Society (ARS), New York / SIAE Rome

3. Giorgio Morandi: *Still life, 1956*
Museo di arte moderna e contemporanea di
Trento e Rovereto, Giovanardi Collection 2008,
ARS, New York / SIAE, Rome

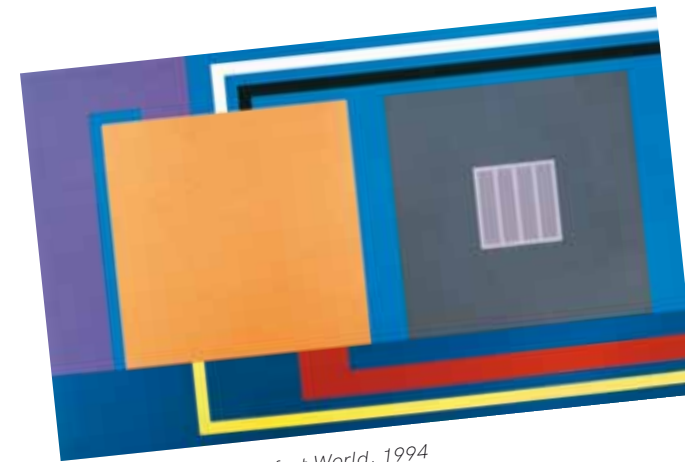
struktúrái már nem egy konkrét, hanem általános, ideális városokra vonatkoznak (ld. *Város, 1999; Atlantisz, 2000; Árkádia, 2000; Utópia, 2000*). Bak „forrása” ekkor, egyfelől Peter Halley művészete, akinek több írását is publikálta, valamint 2015-ben közös kiállításuk volt. Halley neo-geo képein tárgyszerű-referenciális tartalmakkal bővíti a geometria tárgy nélküli világát, amelyek során bizonyos társadalmi kontextusra hivatkozik (pl. a szociális tér egyenlőtlenségeire). Maga ezt szellemesen úgy foglalja össze, hogy Barnett Newton sávjait az ereszcatornával cseréli fel, így nemcsak profanizálja a tárgy nélküli absztrakció

miszticizmusát, de vissza is kapcsolja azt a teoretikus, mimetikus és asszociatív regiszterek komplex viszonyrendszerébe. Bak művein hasonlóan feltűnnek a referenciák, de míg nála ezek a festészet történetére való utalások, „és az emberi percepció (művészet) történeti alakulásának vizsgálatán keresztül a metafizikai alapkérdésekhez való változó viszonyulásokat prezentálja”, addig Halley a nagyvárosokban élő egyén elidegenedtségét, elzártságát tematizálja.¹

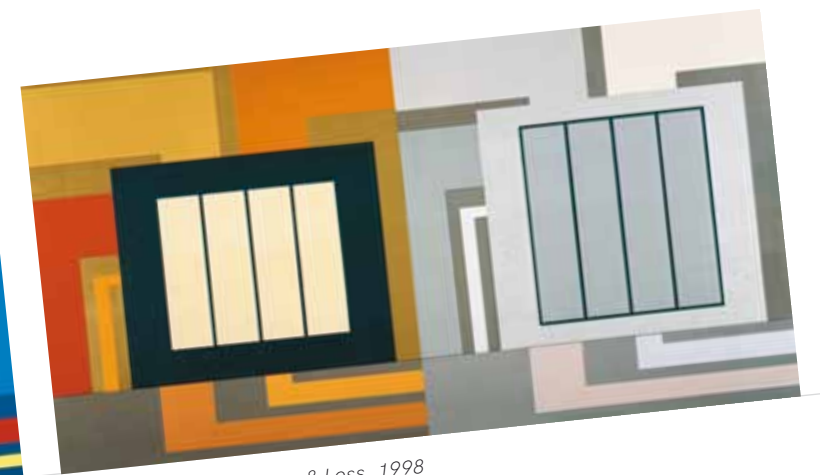
Bak *Álom és valóság* (2000) című festménye is látszólag egy városi tájképet mutat az alacsony

horizontvonalal, az égre utaló késsel, valamint az egyszerű geometrikus formák egy csoportba való tömörítésével. A horizonton és előtte magasodó különféle nagyságú, takarásban lévő négyzetek valóban lehetnének házfalak. A kép alsó hosszanti oldalának középtengelyére Bak egy újabb tájképet helyez, amely így teljesen eltakarja az előző centrumát, és az ablakon kipillantás illúzióját kelti. Az itt látható pasztelles fakó földszínek Giorgio Morandi tájképeit és csendéleteit idézik. Nehéz eldönteni, hogy a két kép közül melyik valós és melyik illúzió, hiszen egyaránt részesei egy elképzelt, metafizikus térnek.

FÖLDES LÉNA

4. Peter Halley: *A Perfect World, 1994*
The Broad, Los Angeles

5. Peter Halley: *Memory & Loss, 1998*
a művész tulajdonában

¹ Fehér Dávid: *Anatógiák... Jelentés/rétegek Bak Imre művészetében*. In: *Bak Imre. Aktuális időtlen. Egy életmű rétegei 1967-2015*. Paksi Képtár, 2016, 80-81.